

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 183/14

Λουξεμβούργο, 18 Δεκεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-354/13
Fag og Arbejde (FOA), που ενεργεί για λογαριασμό του Karsten Kaltoft, κατά
Kommunernes Landsforening (KL), που ενεργεί για λογαριασμό του Billund
Kommune

Η παχυσαρκία μπορεί να συνιστά «αναπηρία» κατά την έννοια της οδηγίας για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση

Μολονότι καμία γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης δεν απαγορεύει αυτές καθαυτές τις δυσμενείς διακρίσεις λόγω παχυσαρκίας, η τελευταία εμπίπτει στην έννοια της «αναπηρίας» όταν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρακωλύει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή στον επαγγελματικό βίο σε ισότιμη βάση με τους λοιπούς εργαζομένους

Για την αποσαφήνιση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, μια οδηγία της Ένωσης¹ θεσπίζει γενικό πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία. Δυνάμει της οδηγίας αυτής, απαγορεύονται, σε ό,τι αφορά την απασχόληση, οι διακρίσεις λόγω θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Ο Karsten Kaltoft εργάσθηκε επί δεκαπέντε έτη για τον Δήμο Billund (Δανία) ως παιδοκόμος. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, ήταν επιφορτισμένος με τη φύλαξη παιδιών στο σπίτι του. Στις 22 Νοεμβρίου 2010, ο εν λόγω Δήμος έθεσε τέρμα στη σύμβαση εργασίας του. Μολονότι η απόλυση είχε ως αιτιολογία τη μείωση του αριθμού των προς φύλαξη παιδιών, ο Δήμος δεν ανέφερε τους λόγους για τους οποίους επέλεξε τον Κ. Kaltoft. Καθ'όλη τη διάρκεια της συμβάσεως εργασίας του, ο Κ. Kaltoft θεωρούνταν παχύσαρκος κατά την έννοια του ορισμού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΕ). Κατά τη συνέντευξη που αφορούσε την απόλυση έγινε μεν αναφορά στην παχυσαρκία του Κ. Kaltoft, πλην όμως τα μέρη διαφωνούν όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το ζήτημα αυτό έγινε αντικείμενο συζητήσεως. Ειδικότερα, ο Δήμος δεν δέχεται ότι η παχυσαρκία συγκαταλεγόταν στους λόγους απολύσεως του Κ. Kaltoft. Ο Fag og Arbejde (FOA), συνδικαλιστική οργάνωση η οποία ενεργεί για λογαριασμό του Κ. Kaltoft, θεωρώντας ότι η ως άνω απόλυση συνιστά απόρροια παράνομης διακρίσεως λόγω παχυσαρκίας, προσέφυγε ενώπιον δανικού δικαστηρίου με αίτημα τη διαπίστωση της ως άνω διακρίσεως και την επιδίκαση αποζημιώσεως.

Στο πλαίσιο της εξετάσεως της αγωγής αυτής, το Πρωτοδικείο του Kolding, Δανία (retten i Kolding), ζητεί από το Δικαστήριο να αποσαφηνίσει αν το δίκαιο της Ένωσης προβλέπει αυτοτελή απαγόρευση των δυσμενών διακρίσεων λόγω παχυσαρκίας. Επικουρικώς, ερωτά αν η παχυσαρκία μπορεί να συνιστά αναπηρία και αν εμπίπτει κατά συνέπεια στο πεδίο εφαρμογής της προπαρατεθείσας οδηγίας.

Στη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο επισημαίνει καταρχάς ότι η γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων είναι θεμελιώδες δικαίωμα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης. Η αρχή αυτή δεσμεύει κατά συνέπεια τα κράτη μέλη όταν μια διαμορφωθείσα σε εθνικό πλαίσιο κατάσταση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι καμία διάταξη των Συνθηκών και του παραγώγου δικαίου της Ένωσης σε ό,τι αφορά την απασχόληση και την εργασία δεν περιέχει απαγόρευση των δυσμενών διακρίσεων λόγω αυτής καθαυτής της παχυσαρκίας. Ειδικότερα, η οδηγία για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση δεν αναφέρει την παχυσαρκία ως λόγο δυσμενούς διακρίσεως, το

¹ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16).

δε πεδίο εφαρμογής της ως άνω οδηγίας δεν πρέπει να επεκταθεί πέραν των περιπτώσεων δυσμενούς διακρίσεως για τους λόγους που απαριθμούνται εξαντλητικώς. Εξάλλου, ούτε ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει εφαρμογή σε μια τέτοια περίπτωση.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η δικογραφία δεν περιέχει κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι απόλυση η οποία φέρεται να οφείλεται σε αυτή καθεαυτήν την παχυσαρκία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

Το Δικαστήριο κρίνει κατά συνέπεια ότι **το δίκαιο της Ένωσης δεν κατοχυρώνει γενική αρχή περί απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων λόγω αυτής καθεαυτής της παχυσαρκίας σε ό,τι αφορά την απασχόληση και την εργασία.**

Σχετικά με το ζήτημα αν η παχυσαρκία μπορεί να συνιστά «αναπηρία» κατά την έννοια της οδηγίας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο σκοπός της οδηγίας είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση, σε ό,τι αφορά την απασχόληση και την εργασία, των διακρίσεων που βασίζονται σε έναν από τους λόγους που απαριθμούνται στην οδηγία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η αναπηρία.

Η «αναπηρία» κατά την έννοια της οδηγίας πρέπει να νοείται ως αφορώσα μειονεκτικότητα, οφειλόμενη, ιδίως, σε μόνιμη σωματική, διανοητική ή ψυχική πάθηση, η οποία σε συνδυασμό με διάφορους περιορισμούς μπορεί να παρακωλύσει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του ενδιαφερομένου στον επαγγελματικό βίο σε ισότιμη βάση με τους λοιπούς εργαζομένους. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η έννοια αυτή πρέπει να νοείται ως αναφερόμενη όχι μόνο σε αδυναμία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, αλλά και σε δυσχέρεια ασκήσεως τέτοιας δραστηριότητας. Ειδικότερα, η οδηγία έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ίσης μεταχειρίσεως και αποβλέπει μεταξύ άλλων στην παροχή στα άτομα με αναπηρία δυνατότητας προσβάσεως σε απασχόληση ή ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας. **Ακόμη, θα αντέβαινε στον σκοπό της οδηγίας το να επηρεάζεται η εφαρμογή της από την αιτία της αναπηρίας.**

Εξάλλου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο ορισμός της «αναπηρίας» προηγείται του καθορισμού και της εκτιμήσεως των κατάλληλων μέτρων προσαρμογής τα οποία οφείλουν να λάβουν οι εργοδότες, σύμφωνα με την οδηγία, αναλόγως των αναγκών της κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως, ώστε το άτομο με αναπηρία να μπορεί να έχει πρόσβαση στη θέση εργασίας, να συμμετάσχει σε μια εργασία ή να προοδεύσει από επαγγελματικής απόψεως (εκτός αν τα μέτρα αυτά καταλήγουν να συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τον εργοδότη). Επομένως, το γεγονός και μόνον ότι τέτοια μέτρα προσαρμογής δεν ελήφθησαν για τον K. Kaltoft δεν είναι αρκετό ώστε να κριθεί ότι δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως άτομο με αναπηρία κατά την έννοια της οδηγίας.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο κρίνει ότι, υπό ορισμένες περιστάσεις, η παχυσαρκία του εργαζομένου συνεπάγεται μειονεκτικότητα, οφειλόμενη ιδίως σε σωματική, διανοητική ή ψυχική πάθηση, η οποία σε συνδυασμό με διάφορους περιορισμούς μπορεί να παρακωλύσει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του ως άνω προσώπου στον επαγγελματικό βίο σε ισότιμη βάση με τους λοιπούς εργαζομένους, εφόσον δε η μειονεκτικότητα αυτή έχει μακροχρόνιο χαρακτήρα, η εν λόγω παχυσαρκία εμπίπτει στην κατά την οδηγία έννοια της «αναπηρίας». Αυτό συμβαίνει ιδίως σε περίπτωση που η παχυσαρκία του εργαζομένου παρακωλύει την ως άνω συμμετοχή εξαιτίας μειωμένης κινητικότητας ή της εμφανίσεως σε αυτόν παθολογικών καταστάσεων που δεν του επιτρέπουν να εκτελέσει την εργασία του ή του προκαλούν δυσχέρειες κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας.

Απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει αν η παχυσαρκία του K. Kaltoft εμπίπτει στον ορισμό της «αναπηρίας».

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του

Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106